

Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungi protokoll nr 140

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 21. oktoober 2025

Algus 14.00, lõpp 14.52

Juhataja: Signe Riisalo (esimees)

Protokollijad: Riin Lindpere (konsultant), Kristi Tori (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Toomas Järveoja, Tanel Kiik, Mait Klaassen (Mihkel Leesi asendusliige), Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin

Komisjoni ametnikud: Heidi Barot (nõunik-sekretariaadijuhataja), Kristi Reindla (nõunik), Helgi Kundla (nõunik)

Puudus: Kalle Grünthal

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele” eelnõu (713 OE) esimese lugemise ettevalmistamine
3. Eesti Keskerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja pensionäridele täiendava iga-aastase ühekordse pensionilisa maksmise kord” eelnõu (678 OE) esimese lugemise ettevalmistamine
4. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu sotsiaalkomisjoni nädala (20.–26.10.2025) töökava

Komisjoni istung teisipäev, 21.10.2025 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele” eelnõu (713 OE) esimese lugemise ettevalmistamine
3. Eesti Keskerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja pensionäridele täiendava iga-aastase ühekordse pensionilisa maksmise kord” eelnõu (678 OE) esimese lugemise ettevalmistamine
4. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Toomas Järveoja, Mait Klaassen, Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Signe Riisalo, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin).

2. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" eelnõu (713 OE) esimese lugemise ettevalmistamine

Signe Riisalo andis Riigikogu otsuse eelnõu tutvustamiseks sõna Sotsiaaldemokraatliku Erakonna (SDE) fraktsiooni esindajale.

Helmen Kütt tunnustas Vabariigi Valitsust (VV) toimetulekupiiri tõstmise eest 1. jaanuarist 2026. Praegu on üksi elava inimese toimetulekupiir 200 eurot kuus. Alates 2026. aastast tõuseb see 220 euroni. H. Küti hinnangul tõstetakse toimetulekupiiri liiga vähe ning seda tehakse liiga hilja. SDE fraktsioon esitas 2025. aasta suvel lisaeelarve seaduse eelnõule 651 SE muudatusettepaneku tõsta toimetulekupiiri 250 euroni ning rakendada seda enne saabuvat kütteperioodi. Toimetulekupiiri tõstmine 250 euroni oleks riigile maksma läinud *ca* 6 miljonit eurot.

SDE fraktsioon esitas 8. septembril 2025 Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" eelnõu 713 OE. Eelnõuga teeb SDE fraktsioon ettepaneku tõsta toimetulekupiiri vähemalt 300 euroni kuus. H. Kütt selgitas, miks on nüüd tehtud ettepanek tõsta toimetulekupiiri rohkem kui suvel esitatud muudatusettepanekuga lisaeelarve seaduse eelnõule. Põhjus on selles, et ära jäi suvel loodetud toiduainete käibemaksu langetamine. See oleks oluliselt inimeste toimetulekut parandanud.

H. Kütt luges ette lõigu sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 732 SE seletuskirjast: „Ellujäämiseks vajalikke igapäevavajadusi peegeldab Statistikaameti avaldatav arvestuslik elatusmiinimum, mis tugineb väikseimale summale, millega on võimalik katta ühe liikmega leibkonna 30 päeva igapäevavajadused. Arvestuslik elatusmiinimum on ainus riiklikult määratletud meetodika, mis näitab, milline on minimaalne kulu eluks vajalikele hüvedele – toit, rõivad, eluase jmt, mis on vastavalt sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõikele 3 (toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks) ka toimetulekutoetuse ja toimetulekupiiri aluseks.“

H. Kütt märkis, et olukorras, kus toimetulekupiir ei kata 2025. aasta elatusmiinimumi (345,80 eurot), on kallineva toidukorvi taustal toimetulekupiiri tõstmine hädavajalik. Kui üksi elava inimese või perekonna esimese liikme toimetulekupiir tõsta vähemalt 300 euroni, siis igale järgnevale täiskasvanud pereliikmele oleks toimetulekupiir 240 eurot ja igale alaealisele lapsele 360 eurot.

H. Kütt rõhutas, et toimetulekutoetust makstakse ainult neile, kes toetusele kvalifitseeruvad – kõige raskemas seisus olevatele inimestele. VV sõnul on lootust, on majandus pöördub kasvule. Kui see nii läheb, siis inimeste majanduslik seis paraneb ning toimetulekutoetuse taotlejate arv väheneb. H. Kütt sõnas, et toimetulekupiiri tõstmine aitaks lisaks üksikvanemaid ning üksi elavaid pensionäre. Paljud pensionärid taotleavad toimetulekutoetust talviste suurte küttearvete tõttu. Riigil on võimekus kõige raskemas olukorras olevaid inimesi toetada. Veel rääkis ta, et 2026. aastal kaob küll maksuküür, aga see ei puuduta neid inimesi, kes toimetulekutoetusele kvalifitseeruvad.

H. Kütt sõnas lõpetuseks, et SDE fraktsioon soovib eelnõuga juhtida tähelepanu puudustkannatavate inimeste ja perede toimetulekule. Ta avaldas lootust, et sotsiaalkomisjoni liikmed toetavad eelnõu.

Signe Riisalo tänas H. Kütti eelnõu tutvustuse eest. Ta rääkis, et toimetulekutoetust taotleb marginaalne osa elanikest. Taotlejate hulk on alates 2010. aastast vähenenud. Ukraina sõja tõttu tõusis 2022. aastal toimetulekutoetuse taotlejate arv. Täna on toimetulekutoetust saavate leibkondade arv taaskord languses. S. Riisalo nentis, et tal on sisuliselt raske eelnõuga mitte nõustuda. Koalitsioonierakonna esindajana tuleb tal siiski lähtuda riigieelarvelistest võimalustest. Ta selgitas, et tegemist on otsuse eelnõuga, mida menetletakse täiskogus ühel lugemisel. S. Riisalo andis komisjoni liikmetele küsimusteks sõna.

Eero Merilind soovis teada, kui palju toimetulekupiiri tõstmine 300 euroni riigile maksma läheks.

Helmen Kütt vastas, et seda on keeruline prognoosida. Eelduslikult võiks see olla *ca* 12 kuni 13 miljonit eurot aastas. Kuna prognoositakse, et majandus pöördub kasvule, siis on keeruline öelda, kui palju võiks toimetulekutoetuse taotlejaid olla. Toimetulekutoetuse saajate arv on olnud languses. Ukraina sõjast tingitud toetuse taotlejate arvu tõus on taandunud. Ukrainlased on endale Eestis tööd leidnud ega kvalifitseeru enam toimetulekutoetusele.

Signe Riisalo lisas, et täna saab toimetulekutoetust *ca* 15 000 leibkonda, kellest 29% on Ukraina sõjapõgenikud. Toimetulekutoetust saavate Eesti perede hulk ei ole oluliselt kõrgem kui see oli 2019. aastal.

Aleksandr Tšaplõgin sõnas, et ta toetab eelnõu. Ta soovis teada, mis on toimetulekupiiri tõstmisel katteallikaks.

Helmen Kütt vastas, et eelnõu ei puuduta katteallikat. SDE fraktsioon esitab 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõule 737 SE muudatusettepaneku, milles viidatakse katteallikale. Ta rõhutas, et SDE fraktsioon on väga vastutustundlikult ettepaneku läbi mõelnud.

Signe Riisalo nõustus H. Kütiga. Otsuse eelnõu annab VV-le suunise katteallika leidmiseks.

Irja Lutsari arvutuste kohaselt tõuseks vastavalt eelnõule kaheliikmelise leibkonna toimetulekutoetus 50%. Kas SDE fraktsioon arvutas, kui palju võidaksid inimesed toimetulekutoetuse veidi vähemal tõstmisel.

Helmen Kütt vastas, et arvutusi tehti erinevalt. Kui suvel taotles SDE fraktsioon toimetulekupiiri tõstmist 250 euroni, siis oldi valmis ka kompromissiks. Alates 2026. aastast tõuseb toimetulekutoetuse piir 220 euroni. Ta tunnustas veelkord VV-d ja sotsiaalministrit, et 20-eurone tõus saavutati. Ta nentis, et see on siiski selgelt vähe, sest 2025. aastal on elatusmiinimum 345,8 eurot. H. Kütt märkis, et sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 732 SE tutvustamisel ütles sotsiaalminister, et VV on võtnud suuna, et toimetulekutoetuse piir jõuaks samm-sammult lähemale elatusmiinimumile. Praegu tehtud 20-eurone samm on väga väike. Ta arvas, et SDE fraktsiooni liikmetel oleks hea meel, kui toimetulekutoetuse piir kasvõi 250 euroni tõstetakse. Kompromissiks ollakse valmis.

Signe Riisalo rääkis, et 2026. aasta kevadel valmib koostöös Eesti Rakendusuringute Keskusega CentAR uus elatusmiinimumi arvutamise metoodika. Praegune elatusmiinimumi metoodika on juba rohkem kui 20 aastat vana. Eeldus on, toimetulekupiir ei tohiks olla alla elatusmiinimumi.

Tanel Kiik avaldas lootust, et sotsiaalkomisjoni liikmed toetavad eelnõu. Ta nentis, et praegu ette nähtud toimetulekupiiri tõstmine 200 eurolt 220 euroni on liiga väike tõus. Tõsta toimetulekupiiri 10% olukorras, kus kolme aastaga on hinnatõus olnud üle 20%. Üleüldine elukallidus kasvab iga aastaga. T. Kiik arvas, et sotsiaalkomisjon võiks VV-le indikeerida, et toimetulekupiiri tõstmisega vaid 10% ulatuses ei olda rahul. Ta avaldas lootust, et sotsiaalkomisjoni liikmed viivad selle sõnumi fraktsioonidesse edasi.

Signe Riisalo märkis veelkord, et koalitsioonierakonna esindajana on tal põhjust juhendada VV koostatud riigieelarve eelnõust. Tõenäoliselt toob uus elatusmiinimumi arvutamise metoodika süsteemi suurema muutuse. S. Riisalo lisas, et riigieelarves on toimetulekutoetusteks ette nähtud 42,5 miljonit eurot. Ta arvas, et kui toimetulekupiir 300 euroni tõsta, siis on selle kulu suurem kui 12-13 miljonit eurot aastas. S. Riisalo selgitas, et 20-eurone tõus ei suurenda oluliselt toetuse saajate arvu. Kui tõsta toimetulekupiiri 300 euroni, siis mõjutab see oluliselt toetuse saajate arvu.

Eero Merilind soovis teada, kui suur on mõju riigieelarvele toimetulekupiiri tõstmisel 200

eurolt 220 euro peale.

Signe Riisalo vastas, et mõju on *ca* 4 miljonit eurot aastas. Selle summa sisse on arvestatud lisaks töötuskindlustussüsteemi muudatused. Toimetulekutoetuse süsteemi lisanduvad töötuskindlustuse seaduse muudatustega töötud, kes ei kvalifitseeru töötutoetusele. Lisaks käsitletakse edaspidi toimetulekutoetuse arvestamisel 18 kuni 19-aastaseid õppureid lastena.

Helmen Kütt tänas komisjoni liikmeid arutelu eest. Ta rääkis, et kui SDE fraktsioon eelnõu esitas, siis ei olnud toimetulekupiiri tõstmine 220 euronit veel teada. SDE fraktsioon taotles suvel lisaeelarve menetlemisel toimetulekupiiri tõstmist 250 euronit. Seda oleks saanud rakendada juba sügisest. H. Kütt rõhutas veelkord, et elatusmiinimum on 2025. aastal 345,8 eurot. Kuna töötuskindlustussüsteemi muutmise tulemusena jäävad paljud töötud uuest aastast töötutoetusest ilma, siis kvalifitseeruvad paljud pered uuel aastal toimetulekutoetusele. Toimetulekupiiri tõstmine rohkem kui 20 euro võrra suurendaks paljude perekondade toimetulekut. H. Kütt rõhutas, et tema meelest on Reformierakonnal olnud põhimõte, et toetada tuleb neid, kes on hädas. Pigem on sotsiaaldemokraadid öelnud, et teatud toetused võiksid olla kõigile solidaarsed. Lapsetoetuse osas on sotsiaaldemokraadid jätkuvalt sama meelt.

H. Kütt avaldas lootust, et eelnõu täiskogus toetatakse. Ta lisas, et SDE fraktsiooni ettepanekut on võimalik lahendada riigieelarve menetlemisel.

Signe Riisalo märkis, et eelnõu 713 OE Riigikogu otsusena vastuvõtmiseks on nõutav Riigikogu koosseisu häälteenamus (vähemalt 51 poolthäält). Ta pani hääletusele menetluslikud otsused.

Otsustati:

2.1. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Eero Merilind (konsensus: Toomas Järveoja, Tanel Kiik, Mait Klaassen, Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Signe Riisalo, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin).

2.2. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 03.11.2025 (konsensus: Toomas Järveoja, Tanel Kiik, Mait Klaassen, Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Signe Riisalo, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin).

3. Eesti Keskerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja pensionäridele täiendava iga-aastase ühekordse pensionilisa maksmise kord” eelnõu (678 OE) esimese lugemise ettevalmistamine

Signe Riisalo andis Riigikogu otsuse eelnõu tutvustamiseks sõna Eesti Keskerakonna fraktsiooni esindajale.

Aleksandr Tšaplõgin rääkis, et Eesti Keskerakonna fraktsioon teeb ettepaneku töötada välja pensionäridele täiendava iga-aastase ühekordse pensionilisa maksmise kord. Iga-aastase ühekordse pensionilisa suurus oleks 100 eurot.

Signe Riisalo andis küsimusteks sõna komisjoni liikmetele.

Irja Lutsar märkis, et see oleks oluline lisa mittetöötavatele pensionäridele või kõrgemas eas isikutele. Praegusel ajal järjest rohkem pensionäre töötab. Kas arutati ka seda, et uus toetus võiks olla suunatud mittetöötavatele pensionäridele?

Aleksandr Tšaplõgin vastas, et seda fraktsioonis ei arutatud ja tema hinnangul peaks pensionilisa makstama kõigile pensionäridele. Pensionär üldjuhul ei tööta sellepärast, et talle väga meeldiks tööd teha, vaid pigem seetõttu, et raha ei jätku.

Helmen Kütt rääkis, et näiteks üksi elava pensionäri toetuse maksmisel ei karistata töötamist. On väga hea kui pensionärid käivad tööl, kui tervis neil seda võimaldab. Töötavad pensionärid on ka maksumaksjad. H. Kütt ei eristaks töötavaid pensionäre mittetöötavatest pensionäridest. Üksi elava pensionäri toetuse puhul vaadatakse sissetuleku suurust ja seda kas elukohta on registreeritud vaid üks inimene. Mure eelarvekulu pärast on mõistetav, sest pensionieas inimesi on *ca* 300 000. H. Kütt tunnustab väga pensionieas töötavaid inimesi. Tööl käivad inimesed on üldiselt tervemad ja aktiivsemad.

Signe Riisalo kommenteeris, et kui vaadata vaesusnäitajaid, siis üksi elava pensionäri toimetulek on tõesti keeruline. Üksi elava pensionäri jaoks on olemas ühekordne 200-eurone toetus. Ligi kolmandik (28%) 65–74-aastastest on tööturul aktiivsed. Väike pension võib olla üks põhjus töötamiseks, aga inimeste eluea pikenedes on muutunud igati normaalseks kauem tööl käimine. Kogu Euroopa teeb jõupingutusi selle nimel, et tuua pensioniealisi inimesi tööturule. Seda eeskätt tööealiste elanike hulga kahanemise tõttu proportsionaalselt igal pool. Samuti on hästi olulised pensioniealiste teadmised ja kompetents. S. Riisalo märkis, et ajal, mil ta oli sotsiaalkaitseminister, töötati välja meetmekavand, mis puudutas üle 80-aastastele toetuse maksmist. Analüüsid ja statistika näitavad, et 80-ndates tekib inimestel täiendav hooldusvajadus ja kulud oluliselt kasvavad. Hetkel on riigieelarve menetlemise periood ja arvesse tuleb võtta eelarvevõimalusi. Eelnõus toodud pensionilisa eelarves ette nähtud ei ole. Toetusskeem võiks olla eelnõus pakutust läbimõeldum ja jätkusuutlikum.

Aleksandr Tšaplõgin märkis, et Eesti Keskerakonna fraktsioon esitas riigieelarve eelnõule kaks ettepanekut: 1) pangamaksu kehtestamine; 2) progressiivse tulumaksu kehtestamine. Need oleksid katteallikad, millest saab katta ka otsuse eelnõuga seonduvad kulud.

Helmen Kütt rääkis, et Sotsiaalministeeriumis tõesti töötati välja eelnõu, mis puudutas üle 80-aastastele toetuse maksmist, mida oleks rakendatud 2026. või 2027. aastast. Eesti pensionid on paraku palju madalamad kui paljude teiste riikide pensionid. Kas selle meetmega veel tegeletakse? H. Kütile tundus see väga mõistlik lahendus. See oleks asendanud ka üksi elava pensionäri toetuse. Kas see plaan jäi nõ ministeeriumi riulile või on mingi lootus selle rakendumiseks?

Signe Riisalo vastas, et ministrina valmistas ta sellist muudatust ette, kuna pidas seda lahendust õigeks. Läbi selle saaks parandada kõrgemas eas inimeste elujärge. Lisaks üksi elava pensionäri toetusele oli ka puudega pensioniealise toetuse küsimus. Pensionile jäänud inimesi ei peaks nõ väntsutama puude raskusastme taotlemisega. Pensionilisa tuleks selle plaani kohaselt automaatselt teatud eest alates. Teine ettepanek oli teha rahvapensioni erakorraline tõus. Rahvapension on küll indekseerimisega tõusnud, aga erakorralist tõusu ei ole tehtud. Tegemist on väga väikese sihtgrupiga. Sõltuvalt tõusu summast, oleks kulu riigieelarvele 5–10 miljonit eurot. S. Riisalo ei tea, kas nende plaanidega liigutakse edasi. Koalitsioonileppes ja valitsuse tegevusplaanis täna neid muutusi ei ole. Hiljemalt järgmise aasta algusest hakatakse valmistuma Riigikogu valimisteks ja siis saab kaaluda, mida valimisprogrammidesse lisada. See on üks ministeeriumis välja töötatud meede. Rahvapensioni tõus ei ole juriidiliselt keeruline, eeldab vaid otsustamist.

Helmen Kütt kommenteeris, et seoses automaksu kehtestamisega tõsteti raske ja sügava puudega tööealiste ning raske ja sügava puudega laste toetusi. See, kui ümardati 49 eurolt 50 euroni, ei ole toetuse tõus. Eakate, pensionil olevate inimeste puudetoetused jäid muutmata. Nendel inimestel on hajaasustuses elades väga raske, sest auto kasutamine on hädavajalik. Meedias on küll ka selliseid juhtkirju, et 70-aastased raugad ei peaks enam autot juhtima. H. Kütt on sellel teemal kirjutanud ka vastusõna. Ka õiguskantsler on leidnud, et hinnata tuleb juhtimisvõimet, mitte vanust.

Signe Riisalo tänas ealist diskrimineerimist puudutava kommentaari eest. Selliseid väljaütlemisi, et 70-aastased raugad ei tohiks rooli istuda või muud ealist diskrimineerimist ei tohiks meie ühiskonnas esineda. Tänapäeval inimesed elavad kauem, töötavad kauem ja on aktiivsed kauem.

Helmen Kütt kommenteeris, et Soomes toimib tervisliku seisundi kontroll igas eas inimeste osas väga hästi. Eestis on aga maakonnas elavad perearstid öelnud, et hädas olevale eakale ikka antakse tervisetõendeid, sest kuidas nad juhtimisõigusega hakkama saaksid. Selles küsimises on tegelikult vastutus nii lähedastel, inimesel endal kui ka perearstidel.

Mait Klaassen rääkis, et ka teda ärritab ealine diskrimineerimine. M. Klaassen on see mainitud „rauk“, kes Võru ja Tallinna vahet sõidab. Tervislikku seisundit saab hinnata ainult arst.

Signe Riisalo sõnul on Riigikogu otsusena vastuvõtmiseks nõutav Riigikogu koosseisu häälteenamus (vähemalt 51 häält). S. Riisalo pani hääletusele menetluslikud otsused.

Otsustati:

3.1. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Signe Riisalo (konsensus: Toomas Järveoja, Tanel Kiik, Mait Klaassen, Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Signe Riisalo, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin).

3.2. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 03.11.2025 (konsensus: Toomas Järveoja, Tanel Kiik, Mait Klaassen, Helmen Kütt, Irja Lutsar, Eero Merilind, Signe Riisalo, Riina Solman, Aleksandr Tšaplõgin).

4. Info ja muud küsimused

4.1 Signe Riisalo andis teada, et 19. novembril 2025 toimub Brüsselis Parlamentaarse demokraatia foorum, kus teeb ettekande ELAK-i esimees Peeter Tali ja kuhu on kutsutud osalema ka teisi Riigikogu liikmeid. Ta palus osalemissoovist sekretariaadile teada anda.

4.2 Signe Riisalo rääkis, et Riigikohus on teinud otsuse perekülvitiste seaduse asjas. Sotsiaalkomisjon oma arvamuses Riigikohtule leidis, et põhiseadusega vastuolu ei ole. Riigikohus jättis perekülvitiste seaduse § 63⁷ lg 1 (01.02.2023-31.12.2023 kehtinud redaktsioonis) põhiseadusvastaseks tunnistamata.

4.3 Signe Riisalo tegi ettepaneku korraldada komisjoni avalik arutelu või istung teemal rasvumine ja ülekaal.

Helmen Kütt rääkis, et Soomes viidi hiljuti läbi uuring, mille kohaselt noorte eluviis kajastub varsti ka surmades. See uuring puudutab ka ülekaalu. Lisaks nutiseadmete kasutamisest tulevatele ohtudele istutakse arvutite ees ja süüakse ebatervislikku toitu, mistõttu kaal kasvab. H. Kütt leidis, et sellise arutelu korraldamine oleks väga vajalik.

Eero Merilind mainis, et meditsiinitöötajate samasisuline konverents toimub 4. novembril 2025.

Irja Lutsar rääkis, et probleem on ilmselge, aga meditsiinilises mõttes väga raskesti lahendatav. Oluline oleks paika panna arutelu fookus.

Signe Riisalo sõnul võiks fookus jääda täiskasvanutele, sealhulgas noortele. Lisaks ülevaatele olukorrast võiks välja tuua ka kaasnevad haigused, ühiskonnale kaasneva kahju ehk tegemata töötunnid, tööturult eemal olemine jms. Samuti Tervise Arengu Instituudi vaade sellele, kuidas tervislikumat eluviisi edendada.

Irja Lutsar märkis, et kõne alla võib tulla teatud toiduainete või magusate toiduainete maksustamine ehk majanduslik aspekt.

Eero Merilind rääkis, et on kirjutanud artikli kaalulangetamiseks kasutatavatest ravimitest, mis on raviefektiivsed. Süstimisel kaal küll langeb, aga hiljem tuleb see siiski tagasi. Kui palju on ühiskond nõus sinna raha panustama? See võtab ühiskonnalt ära teiste haiguste raviraha. Teiselt poolt ei teki rasvumisega kaasnevaid haigusi, seega tuleb leida tasakaal.

Helmen Kütt toetas S. Riisalo ettepanekut keskenduda täiskasvanutele, kuna lapse toidu eest vastutab vanem, ka koolitoidu eest vastutavad täiskasvanud.

Riina Solman kinnitas, et arutelu korraldamine oleks väga oluline. Sellise arutelu plaan oli juba ka aasta varem. Arutelu pidi toimuma Tartu Ülikooli professoritega, kes tegelevad kaaluküsimustega teaduslikult. Peaks vaatama, millises vanuses rasvumine pihta hakkab, et seda teemat ühiskondlikku käsitlusse tuua. Kaalutõus hakkab lapsest ja varest toitumisest. Tookord oli juttu laiapärase konverentsi korraldamisest.

Eero Merilind toetas samuti konverentsi korraldamise mõtet.

Signe Riisalo küsis, kas kõik toetavad ettepanekut korraldada 2026. aasta alguses konverents rasvumise ja ülekaalulisuse teemal. Komisjoni liikmed toetasid ettepanekut konsensuslikult.

4.4 Signe Riisalo rääkis, et samuti võiks sotsiaalkomisjon korraldada avaliku arutelu tubakakahjude vähendamise kohta. WHO on hiljuti koostanud tubakakahjude vähendamist puudutava dokumendi. Hetkel käivad ka Euroopa Komisjonis arutelud Euroopas soovitusliku dokumendi koostamise üle.

Eero Merilind rääkis, et Riigikogus on loodud ka tubaka-, alkoholi- ja narkootiliste ainete kahjude vähendamise toetusrühm.

Komisjoni liikmed leidsid, et tubakakahjude arutelu võiks toimuda veebruari lõpus või märtsis.

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Riisalo
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Riin Lindpere
protokollija

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristi Tori
protokollija